

Eugen SIMION

Doi prieteni îndepărtați. Două destine într-o Europă fracturată: Cioran și Noica (I)

Abstract

Articolul își propune să răspundă câtorva întrebări cu privire la modul în care două personalități reprezentative ale culturii române, Constantin Noica și Emil Cioran, comunică, în vreme ce Cioran se află în exil în Franța, iar Noica a rămas în țară. Care sunt opiniile lui Noica despre *Ispita de a exista*, a lui Emil Cioran, și despre ideile gânditorului parizian, în general. De cealaltă parte, cum judecă scepticul Cioran ambiția prietenului său de a crea o cultură de performanță într-un regim politic ostil. Autorul articolului îi oferă cititorului o imagine clară asupra viziunii pe care cei doi filosofi o au legat tipul de societate în care trăiesc. Cercetarea conduce la o concluzie paradoxală: Constantin Noica, care alege exilul interior, este mai optimist și mai îngrijorat de soarta Europei, în timp ce Emil Cioran, care trăiește în spațiul tuturor libertăților, nu mai crede în nimic și nu mai vede decât vidul și neantul european.

Cuvinte-cheie: Emil Cioran, Constantin Noica, corespondență, Europa spiritului geometric, Europa spiritului de finețe.

The article aims to answer few questions regarding the way two representative personalities of Romanian culture, Constantin Noica and Emil Cioran, communicate with each other as Cioran is in exile in France, while Noica remained in the home country. What are Noica's opinions on *The Temptation to Exist (Ispita de a exista)*, by Emil Cioran, and on the ideas of the Parisian thinker, in general. On the other way round, how does the skeptical Cioran judge the ambition of his friend to create a culture of performance under a hostile political regime. The author of the article gives

the reader a clear idea on the vision the two philosophers have concerning the worlds / the types of societies they live in. The research leads to a paradoxical conclusion: Constantin Noica who chose the inner exile is more optimistic and more concerned about the Europa's destiny, while Emil Cioran, living in an area of all liberties, lost his faith and sees only the European void and naught.

Keywords: Emil Cioran, Constantin Noica, correspondence, Europe of geometric spirit, Europe of refinement spirit.

COLABORĂRI INTERACADEMICE

Argument

Abstract

În ziua de 10 iunie 2013 a avut loc la Paris a doua Sesiune comună a Academiei de Științe Morale și Politice din cadrul Institutului Franței și a Academiei Române. Prima sesiune s-a desfășurat în anul 2002 și a avut ca temă de dezbatere relațiile dintre cele două Academii. Cea de a doua a avut loc în anul 2013, a reluat această temă de interes reci proc și a propus, ca subiect punctual de discuție, șansele modelului cultural francez (un model care a avut o mare reverberație în lumea românească timp de mai bine de un secol și jumătate) în circumstanțele procesului de globalizare. Un prilej de a discuta nu numai despre modelul cultural francez, dar și despre problema identității naționale și despre șansele culturilor, limbilor zise „mici”.

După cuvintele introductive rostite de președinții în exercițiu al Academiei de Științe Morale și Politice din Franța (Bertrand Collomb) și președintele Academiei Române (acad. Ionel Haiduc), acad. Eugen Simion, președintele Secției de filologie și literatură a Academiei Române și președintele Fundației Naționale pentru Știință și Artă a prezentat conferința *Le modeles culturels français en Europe, nous survivra-t-il?* Cu această ocazie, au fost prezentate publicațiile Fundației Naționale pentru Știință și Artă, între care volumul omagial *Penser l'Europe* (tipărit cu prilejul celei de-a zecea sesiuni a Seminarului „Penser l'Europe”, organizat anual de Fundația Națională pentru Știință și Artă, în colaborare cu Institutul Franței, Institutul Francez de Relații Internaționale, Academia Regală Belgiană de Limbă și Literatură Franceză, Academia Regală Spaniolă de Științe Economice și Financiare și Academia Regală a Doctorilor din Barcelona), Jurnalul românesc al lui Thierry de Montbrial și volumul *Penser l'Europe/A gândi Europa* (ediție bilingvă), care cuprinde

intervențiile lui Thierry de Montbrial - membru de onoare al Academiei Române - în cadrul seminarului de la București.

La sesiunea comună a celor două academii au participat: acad. Ionel Haiduc - președinte al Academiei Române, acad. Dan Berindei și acad. Marius Sala - vicepreședinți ai Academiei Române, acad. Maya Simionescu - președinte executiv al Fundației Naționale pentru Știință și Artă, Monseniorul Ioan Robu, membru de onoare al Academiei Române, prof. Andrei Marga - președinte al Institutului Cultural Român, E.S. Bogdan Mazuru - ambasadorul României la Paris și mai mulți membri de onoare din Franța ai Academiei Române.

Delegația Academiei Române și a Fundației Naționale pentru Știință și Artă s-a întâlnit cu E.S. Andre Vingt-Trois, Cardinalul Arhiepiscopiei din Paris, și cu personalități din lumea academică franceză. Reproducem în continuare intervențiile din cadrul reuniunii comune a celor două academii.

Cuvinte-cheie: Institutul Francez, Academia Română, globalizarea, Modelul culturii franceze, identitatea națională

Last year, the representatives of the Academy of Moral and Political Sciences at the Institute de France (French Institute) and the Romanian Academy have met in a second joint session in Paris. The reason for this meeting was to renew the discussions about the relations between the two academies and to focus on the question of the chances that the French cultural model has to resist in the nowadays world under the circumstances of the globalization process that is taking place. The participants have risen the problem of the national identity that must be preserved and the chances these "small" cultures and languages have in this context. On this occasion, Academician Eugen Simion presented his ideas in a lecture entitled The French Cultural Model in Europe, Will We Survive It (Le modèle culturel français en Europe, nous survivra-t-il ?).

Keywords: Institute de France, Romanian Academy, globalization, French cultural model, national identity

Raluca BADEA
**Tânărul Geo Bogza
între jurnal
și interviu**

Abstract

Articolul de mai jos este structurat în trei părți (I. Revolta creatoare, II. Publicistul Geo Bogza, III. Geo Bogza – Inculpat) și încearcă să îl descopere pe scriitorul Geo Bogza așa cum reiese el din confesiunile pe care acesta le face, în principal, în Jurnal de copilărie și adolescență (1987) și în volumul Geo Bogza în dialog cu Diana Turconi – Eu sunt ținta (1996). Informațiile din aceste surse sunt completate de volumul Trapeze (1994), de manuscrisele găsite la Muzeul Național al Literaturii Române și de corespondența aflată la Biblioteca Academiei. Studiul acestor lucrări ne arată transformările interioare suferite de avangardistul, poetul și publicistul Geo Bogza, într-un excurs de la frageda tinerețe (Jurnalul începe când autorul avea vârsta de 15 ani) până la perioada ultimelor confesiuni dinaintea morții, când Geo Bogza este spitalizat la Elias (și când răspunde întrebărilor Diane Turconi care publică post-mortem Eu sunt ținta). Articolul urmărește o sinteză biografică cu detalii interesante, incitante din viața lui Geo Bogza, punctând momentele-cheie în devenirea scriitoricească a acestuia, lecturile și crezul literar al cunoscutei personalități literare.

Cuvinte-cheie: literatura română, Geo Bogza, biografie, memorii, avangardă

This article is structured into three chapters (I. The Creative Revolt, II. The Publicist Geo Bogza, III. Geo Bogza – The Defendant) and tries to discover Geo Bogza as he is revealed by his own confessions. The main sources of inspiration are Jurnal de copilărie și adolescență (1987) and the spoken-book Geo Bogza în dialog cu Diana Turconi – Eu sunt ținta (1996). Adding to this two important works, the author's last book Trapeze (1994),

but also the manuscripts from The National Museum of Romanian Literature and the correspondence found at the Romanian Academy's Library in Bucharest, we are trying to complete the biographical information about this Romanian avant-garde theorist, poet, and journalist, Geo Bogza, known for his left-wing and communist political convictions. The first chapter explores Geo Bogza's period of revolt as a Marina student. The journal he is writing at that time is important as it is his first literary manifestation, unaffected by the public eye's fear. According to Bogza, this was the only book in which he was truly expressing himself, untainted by the social or political conventions. Even though the published volume has some changes made by an old writer's hand, the missing parts are motivated by the difference of time from the two periods of creation. Some details were thought to be pointless, so they were removed by the late Bogza.

The beauty of the book that begun as a notebook stays in being a map of the young rebelled becoming a writer. In the journal, the first experiences in discovering nature are narrated: the first contact with the sea, the Danube, the mountains, or human nature in different typologies: the Marina's teachers that feed his young revolt against conventions; the astronomy teacher N. Coculescu, the Observatory's director that seeded his love for the celestial bodies; the oil drillers that marked his adolescence and inspired his work as a reporter; the avant-garde writers that accepted him among them and helped him to rise as a writer; the surrealists that taught him to see in oneirism a source of inspiration; the woman as a mystery that feeds his imagination and makes him discover new sides of himself etc.

The second chapter of the article emphasizes the journalistic work of Bogza. The book rememorizes also the tumultuous beginnings as a publicist, through his first publications in the avant-garde periodicals "Urmuz" and "Unu": Jurnal de sex and Poemul invectivă. The author of the study is pointing out the long period of poverty when he was wondering the streets with his volume at the underarm and the only source of family income was the siphon-store or the long heavy wakefulness nights between rescheduled trials.

The second source, the interview-book that is published post-mortem, contains the memories of a nostalgic writer that confesses to a young beautiful women on his death bed. The interviews are taken by the writer

and journalist Diana Turconi, from 18th July 1992 to 14th September 1993, in Elias Hospital where Geo Bogza takes his last breath. Using the charm characteristic to beautiful, intelligent women, the journalist succeeded to make the old writer recall his life from his first avant-garde periodical "Urmuz" to his tumultuous pornography accusations that led to his imprisonments from 1933 and 1937.

The third chapter is focused on this theme. Besides this period that was also narrated in the Journal, it is remembered the contact and mutual literary projects with the surrealist Alge group, the post-imprisonment period and the unexpected leap from an exiled writer to a reverential work of socialism that gained him the respect of the political government and facilitated his abroad voyages and his literary advancement and then to a silent period in which his health degradation couldn't let him create.

The author of the article have chosen these works because they are from different moments of the writer's life and show the various avatars of his literary believes: The Journal is his first literary manifestation from when he was 15, Trapeze is his last, before being hospitalized to Elias, and Geo Bogza în dialog cu Diana Turconi – Eu sunt ținta (I am the target) is another way of discovering the old, ill, nostalgic Bogza, who confesses in an interview-book. These literary works resume the main themes of bogzian creation and have also a character of confession that reveals the young avant-garde in his metamorphose to a reporter and an old writer that meditates upon philosophical subjects.

Keywords: Romanian literature, Geo Bogza, biography, memoirs, avant-garde

Paul CERNAT

Un cronicar combatant

Abstract

Eseul de față își propune să ofere o perspectivă analitic-descriptivă asupra foiletonisticii lui Mircea Iorgulescu, unul dintre criticii literari semnificativi ai actualității literare din România ultimelor decenii. Textul urmărește cu precădere modul în care se articulează, în publicistica acestui spirit polemic, valorizarea estetică și interesul particular pentru contextele istorice, existențiale sau politice.

Cuvinte-cheie: critică literară, ideologie, atitudine, etică, publicistică

This study aims to provide an analytical-descriptive point of view on the literary reviews of Mircea Iorgulescu, one of the most important Romanian literary critics of his generation. The text especially follows the manner in which the æsthetical evaluation and the particular interest for the historical, biographic-existential and political contexts of literature articulate themselves in his articles.

Keywords: literary critique, ideology, attitude, ethics, publishing

Bianca BURȚA-CERNAT

Florin Lăzărescu. Povești și „povestași” din anii 2000

Résumé

Articolul de față își propune să examineze proza unuia dintre cei mai reprezentativi autori afirmați în literatura română după anul 2000, Florin Lăzărescu, descriindu-i formula eteroclită ce aduce laolaltă categorii precum realismul cotidian, livrescul, metafizicul, parabolicul, carnavalescul.

Cuvinte-cheie: proza românească de după 2000, istorie, memorie, realism, parabolă, livresc, metafizic

Cet article cherche à examiner la prose de Florin Lăzărescu, l'un des auteurs les plus représentatifs qui se sont lancés dans la littérature roumaine après l'année 2000, en décrivant sa formule hétéroclite qui rejoint des catégories telles que le réalisme du quotidien, le livresque, le métaphysique, la parabole, le carnavalesque.

Mots-clés: la prose roumaine d'après l'année 2000, histoire, mémoire, réalisme, parabole, livresque, métaphysique

Marian BARBU
**Un benedictin
labișian**

Abstract

Articolul este o recenzie la volumul lui Nicolae Cârlan, Nicolae Labiș – Opera Magna, scrisă pentru a atrage atenția publicului și specialiștilor asupra acestei monumentale lucrări. Volumul are nu mai puțin de 1296 de pagini și reprezintă munca de o viață a cercetătorului care a reușit să recupereze și să adune între copertile unei singure cărți întreaga operă a poetului Nicolae Labiș.

Cuvinte-cheie: Nicolae Labiș, opere complete, literatura română a anilor '50.

The article is a book review that brings to the public and specialists' attention the volume of Nicolae Cârlan, Nicolae Labiș – Opera Magna. The massive volume consisting of 1296 pages represents the lifelong work of this dedicated researcher who succeeded to restore and gather under the covers of a single book the complete works of the Romanian poet Nicolae Labiș.

Keywords: Nicolae Labiș, complete works, Romanian literature of the 50s

Caius Traian DRAGOMIR

Reîntoarcerea la teologie

Un manifest (II)

Presiunea științei

Abstract

Conștiința omului actual pierde ceea ce a dat soliditate existenței sale: forța unificatoare.

Conștiința actuală devine contrară credinței. Reunificarea conștiinței ia ca bază credința și reflecția teologică.

Cuvinte-cheie: conștiință, dispersia culturală, eul scindat, necesitatea credinței

The consciousness of the modern human being lost those components that gave the force of its existence: the principle able to unify the life. The new consciousness becomes contrary to the faith. A new unity of the consciousness will be founded upon faith and theological reasoning.

Keywords: consciousness, cultural dispersion, ego splitting, need of faith

Narcis ZĂRNESCU

Fisiuni și fuziuni ermeneutice.

Un studiu de caz:

Eugen Lovinescu

Résumé

Acest studiu propune un exercițiu hermeneutic focalizat pe discursul critic al lui Eugen Lovinescu. Re-evaluat prin diferite grile de lectură, supus procesului metacritic de tip fisiune-fuziune, transpus în spații axio-epistemice variate, sistemul critic lovinescian își dovedește rezistența și plasticitatea, transparența și conductibilitatea informațională, precum și „clasicitatea” și „modernitatea”.

Cuvinte-cheie: exercițiu hermeneutic, spații axio-epistemice, fisiuni-fuziuni (metacritice), conductibilitate informațională, „clasicitate” vs. „modernitate”

Cette étude propose un exercice herméneutique focalisé sur le discours critique d'Eugen Lovinescu. Réévalué par le biais de différentes grilles de lecture, soumis aux processus métacritiques du type fission-fusion, transposé dans des espaces axio-épistémiques variés, le système critique lovinescien prouve sa résistance et sa plasticité, sa transparence et conductibilité informationnelle, ainsi que sa classicité et modernité.

Mots-clés: exercice herméneutique, espaces axio-épistémiques, fission-fusion, conductibilité informationnelle, classicité vs modernité

Robert ADAM*

Sindromul Ovidiu

Abstract

Vintilă Horia (1915-1992) și-a câștigat recunoașterea internațională grație romanului Dumnezeu s-a născut în exil (1960), publicat în limba franceză și desemnat câștigător al premiului Goncourt.

Distincția nu a mai fost acordată, în urma unei campanii a presei pariziene de stânga, alimentată de autoritățile României comuniste, vizând legăturile scriitorului cu Mișcarea Legionară.

Exilat după război, stabilit în Spania după diverse peregrinări, Horia și-a schimbat limba în care a scris, dar și perspectiva narativă prin experiența definitorie a deșurării ca formă de cunoaștere. Poetul roman surghiunit Ovidiu, protagonistul romanului, este un alter ego al autorului, iar Roma lui Augustus o prefigurare a totalitarismului comunist.

Cuvinte-cheie: România, comunism, exil, literatură, Vintilă Horia.

Romanian writer Vintilă Horia (1915-1992) gained international recognition through his novel *God was Born in Exile* (1960), published in French and designated for the Prix Goncourt.

The prize was finally not awarded, following a campaign by French leftist press fueled by Romanian communist authorities, aiming to reveal Horia's links to the fascist Iron Guard.

Horia spent all his life after WWII in exile, mostly in Spain, after the communist occupation of Romania. Writing in French and changing his narrative perspective through the lens of exile as a defining experience were two major decisions which eventually shaped his literary destiny. The Roman poet Ovid, the main character of *God was Born in Exile*, is an alter ego of the author, while Augustan Rome is a transparent image of post war Communist dictatorships.

Keywords: Romania, communism, exile, literature, Vintila Horia.

Mariana PAPATULICĂ

Interese conflictuale SUA-Rusia pe piața europeană a gazului. Implicații economice și geopolitice ale crizei din Crimeea

Abstract

În încercarea de a reduce influența Rusiei ca furnizor major de energie în Europa, o serie de membri ai Congresului american au sporit presiunea asupra guvernului SUA, pentru a urgenta obținerea autorizațiilor de liberalizare a exporturilor de gaze naturale ale SUA. Aceștia au fost susținuți și de cele patru state din Europa Centrală, membre ale grupului de la Vișegrad, care au cerut simplificarea procedurilor birocratice care împiedică deocamdată exportul de gaze de șist spre Europa. Recent, Rusia a anulat unele reduceri la prețurile de export ale gazelor naturale către Ucraina, pentru a exercita presiuni asupra acesteia în legătură cu situația din Crimeea. Această mișcare constituie o nouă tentativă din partea Rusiei de a-și arăta „puterea” ca exportator de energie, care cu greu va putea fi erodată de creșterea viitoare a exportului de gaze naturale din SUA. Deși au un interes cert în contracararea influenței Rusiei, SUA sunt limitate, pe termen scurt, în capacitatea lor de a disloca strategic propriile exporturi de energie în scopuri geopolitice. Analiztii consideră că exporturile americane de gaze naturale nu vor putea ajunge în Europa mai devreme de 2016-2017. În schimb, Statele Unite pot sprijini proiecte care să diversifice aprovizionarea cu energie a țărilor vecine Rusiei, inclusiv Ucraina, pentru a le diminua dependența de importul de energie din Rusia. Întrucât principalul furnizor de securitate pentru țările din fostul spațiu comunist și nu numai este, în mod cert, SUA, Rusia a ales să fie principalul furnizor de

energie, folosind însă resursele energetice, nu de puține ori, ca „instrument politic” în raport cu vecinii săi și ca instrument de presiune psihologică asupra UE, în negocierile privind prețurile din contractele de import-export în domeniul gazului

Cuvinte-cheie: piața gazului, gazele de șist, geopolitică, criza din Crimeea

Aiming to reduce Russia's influence as a major energy supplier to Europe, several members of the US Congress put more pressure on the US Government in order to speed up the liberalisation of US natural gas export. They were supported by the four Central European countries, members of the Visegrad Group, which requested the simplification of bureaucratic procedures, which for now hinder the shale gas exportation to Europe. Recently Russia has cancelled some price cuts for natural gas exportation to Ukraine, in order to put pressure on this country with regard to Crimea. This action is a new try of Russia to show its “power” as energy exporter, which can hardly be eroded by a future rise in the natural gas export from the USA. Although the USA have clear interest in counteracting Russia's influence, the country is confined on short term in its capacity to release strategically the energy export for geopolitical reasons. Analysts think that American natural gas exports cannot reach Europe before 2016-2017. But the United States could support projects for diversifying the power supply for Russia's neighbouring countries, including Ukraine, in order to diminish their dependence on energy imports from Russia. Since the leading supplier of security for the former communist area, and not only, is the USA, Russia chose to be the main energy supplier, still using energy resources - quite often - as a “political tool” against its neighbours and as psychological pressure tool against the EU in negotiations regarding the gas price in import-export contracts.

Keywords: gas market, shale gas, geopolitics, Crimean crisis